



WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-III.431.12.2022

Łódź, 21 listopada 2022 r.

Pani

Jadwiga Stufka-Olczyk

TP/3333/05

Firma przedsiębiorcy:

BIURO TŁUMACZEŃ "TRACJA"

JADWIGA STUFKA-OLCZYK

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego¹, przeprowadzona została planowana kontrola, której przedmiotem była prawidłowość i rzetelność prowadzenia repertorium oraz pobierania wynagrodzenia za czynności wykonane na rzecz podmiotów określonych w art. 15 uztp, w okresie od 1 lutego 2021 r. do dnia kontroli.

Czynności kontrolne z udziałem tłumacza przysięgłego przeprowadzone zostały 6 i 20 września 2022 r.

Kontrolę przeprowadzili - zgodnie z upoważnieniami Wojewody Łódzkiego z 5 września 2022 r.², wydanymi na podstawie art. 49 ust. 7 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców³ - pracownicy oddziału kontroli Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi:

1. Katarzyna Laszczyk – Starszy Specjalista, kierownik zespołu kontrolerów, upoważnienie Nr 42/2022;
2. Izabela Pękosińska – Młodszy Specjalista, członek zespołu kontrolerów, upoważnienie Nr 43/2022;
3. Tomasz Kubera – Starszy Specjalista, członek zespołu kontrolerów, upoważnienie Nr 44/2022.

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1326., dalej: uztp.

² Akta kontroli, str. 29-31.

³ tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 162. Dalej: ustawa Prawo przedsiębiorców.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli pod poz. 1/2022.

Na podstawie art. 53 ustawy Prawo przedsiębiorców sporządzono protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń.

Tłumacz przysięgły w zakresie spraw będących przedmiotem kontroli działa na podstawie:

- ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego,
- rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego⁴.

W zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium kontroli poddano 107 wpisów (ok. 9% populacji), z czego 96 wpisów dotyczyło tłumaczeń pisemnych, a 11 tłumaczeń ustnych. Pod względem kwot pobranego wynagrodzenia zbadano 34 wpisy.

Na podstawie dokonanych ustaleń skontrolowaną działalność tłumacza przysięgłego należy ocenić **pozytywnie z nieprawidłowościami**⁵.

Powyższa ocena oparta została, m.in. na wskazanych w dalszej części niniejszego dokumentu nieprawidłowościach i uchybieniach, które dotyczą niewypełnienia albo niewystarczającego wypełnienia wymogów wskazanych w art. 17 ust. 2 uztp, przy uwzględnieniu obowiązków określonych w *Zasadach Oceny Poprawności Prowadzenia Repertorium Czynności Tłumacza Przysięgłego stosowanych przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości*⁶.

W toku kontroli tłumacz przysięgły udzielił wyjaśnień odnoszących się do stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień⁷.

Ustalenia kontroli:

1. W okresie objętym kontrolą tłumacz przysięgły prowadził repertorium w formie papierowej; co do zasady wpisy ponumerowane zostały w sposób ciągły, oddzielnie dla każdego tłumaczonego dokumentu, za wyjątkiem 3 przypadków (pomyłki w numeracji wpisów⁸).

W przedmiocie odstępstwa od kolejności w numeracji kontrolowana wyjaśniła, iż nie było ono celowe.

4 tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 261. Publikator aktualny na dzień kontroli. Dalej: rozporządzenie.

5 Skala ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

6 Źródło: <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/komisja-odpowiedzialnosci-zawodowej-tlumaczy-przysieglych-koz>, dalej: Zasady.

7 Protokoły przyjęcia ustnych wyjaśnień z 6 i 20 września 2022 r., akta kontroli, str. 42-45, 160-168.

8 Poz. 224/22, poz. 235/22 (str. 143 Repertorium). Akta kontroli 63-64; poz. 130/21, poz. 191/21 (str. 59-62 Repertorium). Akta kontroli str. 65-68; poz. 509/21, poz. 600/21 (str. 187 Repertorium). Akta kontroli str. 69-70.

Zgodnie z *Zasadami* omawiana pozycja wpisu jest zazwyczaj poprzedzona w repertorium rubryką opatrzoną skrótem „Lp.” oznaczającym **liczbę porządkową**, która jest numerem kolejnym wpisu do repertorium.

Wobec powyższego numerowanie wpisów w repertorium niezgodnie z *Zasadami* ocenia się jako uchybienie.

Jednocześnie warto nadmienić, że w toku kontroli stwierdzono liczne omyłki i błędy pisarskie, które korygowano w sposób niestaranny. Kontrolowana wyjaśniła, że brak podpisu osoby poprawiającej przy korygowanym zapisie jest wynikiem niedopatrzenia⁹.

Wobec powyższego, w celu zapewnienia przejrzystości i wysokiej jakości dowodowej rejestru, sugeruje się, aby metoda poprawiania pomyłek obejmowała przekreślenie błędnego zapisu (przekreślony zapis powinien pozostać czytelny), a obok dokonanie zapisu poprawnego ze wskazaniem daty i podpisem osoby poprawiającej. Nierzetelne korygowanie błędów ocenia się jako działanie nieprawidłowe.

2. Odnosząc się do spełnienia wymogów określonych w art. 17 ust. 2 pkt 1-4 uztp dla wpisów dotyczących tłumaczeń pisemnych, stwierdzono, że w repertorium widnieje:

- a) data przyjęcia zlecenia, jednakże w 1 pozycji¹⁰ brak jest pełnej daty (nie podano roku dokonania czynności), co wyjaśniono niedopatrzeniem. Zgodnie z *Zasadami* zarówno data zlecenia, jak i data zwrotu dokumentu powinny być pełne i podane zgodnie ze zwyczajem zapisu dat w Polsce. Zamieszczenie niepełnych danych stanowi uchybienie,
- b) data zwrotu dokumentu wraz z tłumaczeniem oraz oznaczenie zleceniodawcy albo zamawiającego wykonanie oznaczonego tłumaczenia,
- c) opis tłumaczonego dokumentu, wskazujący nazwę, datę i oznaczenie dokumentu, język, w którym go sporządzono, osobę lub instytucję, która sporządziła dokument oraz uwagi o jego rodzaju, formie i stanie, przy czym:

— w 4 pozycjach¹¹ stwierdzono brak daty dokumentu. Nie odnotowano również stosownej adnotacji o braku daty w dokumencie. Natomiast w 1 przypadku¹² wystąpił brak daty i wpisanie adnotacji: „bo”. Kontrolowana wyjaśniła, że powyższe dotyczy dokumentów urzędowych, które najprawdopodobniej

9 Poz.: 31/21, 241/21, 256/21, 419/21, 701/21, 7/22, 15/22, 47/22.

10 Poz. 489/21.

11 Poz. 250/21, 329/21, 359/21, 489/21.

12 Poz. 114/22.

zawierały datę, zaś jej nieodnotowanie w repertorium jest wynikiem niedopatrzenia. Natomiast oznaczenie „bo” stanowi pomyłkę. W przypadku, kiedy dokument opatrzony był datą i oznaczeniem, brak jednego z tych elementów w repertorium stanowi nieprawidłowość. Z kolei w przypadku, gdy dokument nie posiadał daty ani/lub oznaczenia, niezamieszczenie stosownej adnotacji traktuje się jako uchybienie. Biorąc pod uwagę złożone wyjaśnienia, stwierdzony stan faktyczny w 4 przypadkach narusza przepis art. 17 ust. 2 pkt 3 uztp i stanowi nieprawidłowość, a w 1 z przypadków - uchybienie,

- w 2 pozycjach¹³ wpisano niepełną nazwę dokumentu. Kontrolowana wyjaśniła, czego dotyczył dokument i podała jego pełną nazwę. Poinformowała, że niepełna nazwa była wynikiem pośpiechu lub niedopatrzenia. Należy zatem zwrócić uwagę na potrzebę dołożenia większej staranności podczas zamieszczania wymaganych informacji, w taki sposób, aby zapisane dane pozwoliły na jednoznaczną identyfikację dokumentu,
- w 1 pozycji¹⁴ stwierdzono brak oznaczenia dokumentu. Tłumacz przysięgły wyjaśnił, że powodem było niedopatrzenie lub pośpiech. Powyższe okoliczności naruszają art. 17 ust. 2 pkt 3 uztp stanowiąc tym samym nieprawidłowość,
- w 8 pozycjach¹⁵ opis osoby lub instytucji, która sporządziła dokument, jest zbyt ogólny lub oznaczony w sposób uniemożliwiający jednoznaczną identyfikację. Kontrolowana wyjaśniła wszystkie pozycje oraz rozwinęła zastosowane skróty, a także podała, że powodem ogólnego opisu lub skrótu było niedopatrzenie. Należy zwrócić uwagę na potrzebę dołożenia większej staranności podczas umieszczania wymaganych informacji, tak aby zapisane dane pozwoliły na jednoznaczną identyfikację podmiotu, który sporządził dokument,

d) wskazanie rodzaju wykonanej czynności, języka tłumaczenia, liczby stron tłumaczenia oraz sporządzonych egzemplarzy; jednakże w 2 przypadkach¹⁶ niewłaściwie określono rodzaj czynności¹⁷ oraz w 2 przypadkach¹⁸ brak jest

13 Poz. 256/21, 461/21.

14 Poz. 206/21.

15 Poz. 33/21, 606/21, 715/21, 66/21, 391/21, 433/21, 447/21, 244/21.

16 Poz. 213/21, 349/21.

17 Np. tłumaczenie z języka mołdawskiego na mołdawski.

18 Poz. 52/21, 49/21.

wskazania czynności¹⁹. Kontrolowana wyjaśniła, że błędy zostały popełnione w wyniku niedopatrzenia i pośpiechu. Należy zatem zwrócić uwagę, że nierzetelne zamieszczenie informacji w repertorium stanowi nieprawidłowość, ponieważ narusza przepis art. 17 ust. 2 pkt 4 uztp,

e) każdy wpis zawierał kwotę wynagrodzenia, przy czym w 8 przypadkach²⁰ kwota wynagrodzenia jest niezgodna ze stawkami określonymi w rozporządzeniu, a mianowicie:

- w 4 pozycjach²¹ różnice wynikają z błędnego zaokrąglenia kwot,
- w 4 pozycjach²² zastosowano nieprawidłowe stawki wynagrodzenia.

Zgodnie z wyjaśnieniami kontrolowanej błędnie zaokrąglone stawki były wynikiem pomyłki lub przeoczenia, natomiast pozostałe nieprawidłowe kwoty zostały najprawdopodobniej przepisane pomyłkowo z innych pozycji w repertorium. Jednakże zdaniem tłumacza przysięgłego rachunki przesłane zleceniodawcom zawierały kwoty i wyliczenia prawidłowe, ponieważ w przeciwnym razie zostałyby zakwestionowane.

Dodatkowo nieprawidłowa była również kwota wynagrodzenia w 2 pozycjach dotyczących tłumaczenia ustnego²³. Jak wyjaśniono: *Nieprawidłowa kwota mogła być spowodowana tym, że w rachunku są dwie pozycje: koszt tłumaczenia plus koszt dojazdu. Możliwe więc, że pomyłkowo wpisałam do repertorium całą kwotę.*

W opisanych przypadkach naruszono przepisy § 2 i § 6 rozporządzenia, co ocenić należy jako nieprawidłowość,

f) odnośnie do spełnienia wymogów określonych w art. 17 ust. 2 pkt 1, 2, 4, 5 i 6 uztp, dotyczących wpisów o tłumaczeniach ustnych, ustalono, że:

- w większości pozycji nie zostały wpisane informacje o dacie przyjęcia zlecenia²⁴ oraz o zleceniodawcy albo zamawiającym²⁵. Z wyjaśnień kontrolowanej wynika, że nie podała informacji, ponieważ uważała, że rubryki przeznaczone do zamieszczania tych informacji nie dotyczą pozycji o tłumaczeniach ustnych. Opisane powyżej okoliczności skutkują

19 Np. podano wyłącznie: język rumuński; a więc w istocie nie zawarto informacji, jaką czynność tłumacza przysięgłego wykonano.

20 Poz. 668/21, 725/21, 15/22, 44/22, 110/22, 188/22, 385/22, 415/22.

21 Poz. 668/21, 15/22, 110/22, 188/22.

22 Poz. 725/21, 44/22, 385/22, 415/22.

23 Poz. 133/22, 193/22.

24 Poz. 32/21, 628/21, 133/22, 422/22.

25 Poz. 32/21, 204/21, 243/21, 314/21, 628/21, 133/22, 377/22, 422/22.

stwierdzeniem naruszenia przepisów art. 17 ust. 2 pkt 1, 2 uztp, co stanowi nieprawidłowość,

- w 1 pozycji²⁶ miejsce tłumaczenia ustnego wskazane zostało w niewłaściwej kolumnie, co wyjaśniono pomyłką. Zwraca się zatem uwagę na potrzebę dołożenia większej staranności w wypełnianiu repertorium,
- w każdej pozycji wpisano czas trwania tłumaczenia,
- w 4 pozycjach²⁷ stwierdzono brak zakresu tłumaczenia wyjaśniony pośpiechem. Brak wymaganej informacji stanowi naruszenie przepisu art. 17 ust. 2 pkt 5 uztp, a tym samym nieprawidłowość,
- w 2 pozycjach²⁸ rodzaj czynności został określony w sposób niewystarczający, bowiem wpisy zawierały tylko informację o tłumaczeniu *z jęz...na jęz...* . Natomiast w 5 pozycjach²⁹ brak jest rodzaju wykonanej czynności i języka tłumaczenia.

Przywołać należy w tym miejscu *Zasady: Wpis do tej rubryki ma określić czynność wykonaną przez tłumacza przysięgłego, do wykonania której pozostaje uprawniony mocą art. 13 ww. ustawy, a więc jedną z następujących czynności: (...) tłumaczenie ustne (zawsze na język [...]i z języka [...] na język polski) (...).*

Kontrolowana wyjaśniła, że operowała skrótami lub nie wpisała informacji z powodu pośpiechu. Omówione braki stanowią naruszenie przepisu art. 17 ust. 2 pkt 4 uztp, tym samym zostają ocenione jako nieprawidłowość.

Ustalenia kontroli nie obejmują rzetelności zapisów dotyczących odmowy wykonania czynności na żądanie podmiotów, o których mowa w art. 15 uztp, bowiem w kontrolowanym okresie nie zaistniała taka okoliczność.

Przedstawiając powyższe ustalenia i ocenę **zobowiązuję** Panią do:

1. dołożenia należytej staranności w prowadzeniu repertorium, w tym do rzetelnego odnotowywania wszystkich i pełnych informacji wymaganych przepisem art. 17 ust. 2 uztp z uwzględnieniem wymogów *Zasad*;

26 Poz. 133/22.

27 Poz. 204/21, 314/21, 628/21,133/22.

28 Poz. 32/21, 204/21.

29 Poz. 628/21, 133/22, 193/22, 377/22, 422/22.

2. ustalania i pobierania kwot wynagrodzenia za czynności wykonane na żądanie podmiotów, o których mowa w art. 15 ustp, zgodnie z rozporządzeniem;
3. prawidłowego numerowania wpisów w repertorium.

Informuję, że na podstawie § 49 ust. 1 i 2 Regulaminu Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi³⁰, kierownik jednostki kontrolowanej, w wyznaczonym terminie informuje zarządzającego kontrolę o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Zarządzający kontrolę ma prawo żądania w każdym czasie informacji o stanie realizacji zaleceń pokontrolnych lub innych działaniach podjętych w wyniku kontroli, w szczególności w celu usunięcia nieprawidłowości i wykonania wniosków.

Wobec powyższego oczekuję stosownej informacji w terminie **20 dni** od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

Zgodnie z § 48 Regulaminu Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chłędzyńska
Zastępca Dyrektora Wydziału
Prawnego, Nadzoru i Kontroli

30 Załącznik do Zarządzenia Nr 3/2018 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 stycznia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.